

Z wieści lasu

► ODSŁONIĘCIE TABLICY PRZY LEŚNICZÓWCE MAŁOSZKI

Upamiętnili komendantów „Puszczyka”

Krzysztof Schwartz
NADLEŚNICZY
NADLEŚNICTWA
JAROCIN

Szanowni Czytelnicy

Lato roku 2012 odeszło. Zafundowało nam w drugiej części dużo ciepłych dni. W lesie susza i brak grzybów. Jelenie dostojnymi pomrukami, a czasem i tubalnym rykiem obwieszczają nadejście jesieni. Trzecia część roku to gody wielkich ssaków naszej strefy klimatycznej. Jeleń, łos, daniel czy wreszcie dzik planują urodziny swego potomstwa na wiosnę. Zaraz po godach będą intensywnie żerować, by było z czego schudnąć. Żeru tej jesieni nie zabraknie, bo wyrosły piękne kukurydze, a dęby za chwilę zrzuć obfitość żołędzi. Czy zapowiada to ciężką zimę? Niekoniecznie. Ciężka czy lekka i tak będzie to okres dla zwierząt trudny. Tymczasem jednak wesele i uczta. My ludzie współcześni nie robimy już wielkich zimowych zapasów. Może jakieś wino, może nastawimy naleweczkę, trochę grzybków prawdziwych lub miodu z zaufanej pasieki. Wszystko inne kupimy w markecie. Do spiżarni (o ile taka jest) wkładamy produkty rzadkie lub te, których smaki nie są możliwe do nabycia w sklepach. Znak czasu, znak nieuchronnie nadchodzącego dobrobytu? Oby! Żal jednak tych niepowtarzalnych zapachów, smaków i tego oczekiwania na czas, kiedy słoik z konfiturami otwierało się, by usmażyć domowe pączki, na żółtkach tak żółtych, że aż pomarańczowych.

Krzysztof Schwartz

W obecności władz samorządowych powiatu średzkiego, uczniów i kombatantów odbyła się uroczystość odsłonięcia pomnika przy leśniczówce Małoszki. Została ona zorganizowana w 70. rocznicę utworzenia Armii Krajowej, w której strukturach działało około 9 tysięcy leśników. Na uroczystość zostali zaproszeni członkowie rodzin leśniczych Władysława Florkowskiego i Stanisława Zielińskiego, którzy w latach 1939-44 byli kolejnymi komendantami placówki „Puszczyk” działającej w ramach organizacji „Polska Niepodległa”. W 1942 roku została ona włączona w strukturę AK.

Wszystkich zebranych powitał Krzysztof Schwartz, nadleśniczy Nadleśnictwa Jarocin, do którego należy również leśnictwo Małoszki. - To bardzo ważne, że w takich chwilach jest z nami młodzież. To daje nam nadzieję na zachowanie pamięci na przyszłość. Oni uczą się historii, ale zwykle ogranicza się to do zapamiętania tylko jakichś dat i nazwisk. Kiedy jednak dotyczy miejsca, w którym żyjemy i zaczyna przybierać postać konkretnych ludzi stąd, to ta historia staje się żywa, nabiera barw - powiedział nadleśniczy Schwartz. Dodał, że sierpień i wrzesień to czas ważny dla Polaków, bo w tych miesiącach przypadają rocznice wielu znaczących wydarzeń. - Kombatantów - osób, które pamiętają tamte czasy i w okresie ostatniej wojny wzięły na siebie największy ciężar walki, jest coraz mniej. (...) Dla nas, którzy urodziliśmy się już po wojnie, takie spotkanie ze świadkami historii jest bardzo ważne. A rodzinom tych bohaterów pragniemy przez tę dzisiejszą uroczystość powiedzieć, że pamiętamy o nich - podkreślił Krzysztof Schwartz.

Historię placówki „Puszczyk” przybliżył podleśniczy Andrzej Antowski, który był jednym z inicjatorów upamiętnienia leśników prowadzących działalność konspiracyjną w ramach państwa podziemnego w Wielkopolsce. - Ówczesna rzeczywistość, zwłaszcza w na-

szym regionie, znacznie ograniczała możliwości organizowania się. Masowe represje sprawiły, że w Wielkopolsce rozpoczęcie jakichkolwiek form oporu była sprawą niełatwą i bardzo ryzykowną. Mimo to podjęto udane próby. Zaczęły działać struktury konspiracji, które z końcem 1940 roku miały już dobrze zorganizowane struktury i łączność z innymi ośrodkami w kraju. W Wielkopolsce na swoich stanowiskach pozostało tylko kilkudziesięciu polskich leśników. Resztę administracji stanowili Niemcy. Polski leśniczy został sprowadzony do rangi pomocnika. Przykładem działań konspiracyjnych, jakich podjęli się leśnicy, są dzisiejsi bohaterowie - leśniczy Władysław Florkowski i leśniczy Stanisław Zieliński - mówił podleśniczy Antowski. Na przełomie 1939 i 1940 roku powstała w Murzynowie Leśnym i okolicy placówka organizacji „Polska Niepodległa”, która działała pod kryptonimem „Puszczyk”. - Nazwa była związana z wierzeniami, że głos tego ptaka zwiastuje śmierć temu, kto go słyszy. Walka podziemna podjęta przez członków „Puszczyka” miała w ich przekonaniu wróżyć śmierć okupantowi hitlerowskiemu i zwiastować klęskę faszystowskich Niemiec. Założycielami placówki byli Władysław Florkowski i dwaj rolnicy - Strugała i Adamczyk. Swoim zasięgiem obejmowała całą południową część ówczesnego powiatu średzkiego. W lasach wybudowano sieć doskonałe ukrytych schronów. Ten, w którym zbierało się kierownictwo „Puszczyka” zlokalizowany był na Zbójckiej Górze, czyli niedaleko obecnej leśniczówki. Poważną stratą dla organizacji było aresztowanie i skazanie na pobyt w obozie koncentracyjnym dowódcy Florkowskiego, gdzie umarł 27 listopada 1941 roku. Spowodowało to przerwanie działalności na krótki okres. W lutym 1942 roku Związek Walki Zbrojnej został przekształcony w Armię Krajową, co skutkowało

połączeniem wszystkich luźno działających organizacji, w tym i „Polski Niepodległej”. Nowym komendantem „Puszczyka” został Stanisław Zieliński - pseudonim „Ziel”. Był on również łącznikiem z leszczyńskiego inspektoratu rejonowego AK o kryptonimie „Ptasznia” - opowiadał Andrzej Antowski.

Odsłoniętą przez członków rodzin leśników tablicę poświęcił ksiądz Marian Derkaczewski, proboszcz parafii Nietrzanowo, do której należy Murzynowo Leśne. Krewni bohaterów i kombatanci byli bardzo wzruszeni. Dziękowali Nadleśnictwu Jarocin za to, że chce ocalić pamięć o leśnikach dla potomnych. Oprawę muzyczną uroczystości zapewnił zespół sygnalistów „Leśnik”. Nadleśniczy Krzysztof Schwartz na koniec podziękował podleśniczemu Andrzejowi Antowskiemu oraz autorowi tablicy - średzkiemu artyście plastykowi Adamowi Wójkiewiczowi. (Is)

Odsłonięcia tablicy pamiątkowej dokonali członkowie rodzin leśniczych Władysława Florkowskiego i Stanisława Zielińskiego

W uroczystości wzięły udział poczty sztandarowe szkół oraz kombatanci

W imieniu wszystkich pracowników Nadleśnictwa Jarocin wiązanek kwiatów złożył gospodarz Leśnictwa Małoszki - leśniczy Krzysztof Sroka z żoną

Historię placówki „Puszczyk” przybliżył podleśniczy Andrzej Antowski, bardzo zaangażowany w gromadzenie materiałów dotyczących historii i wojskowości

KALENDARIUM

wrzesień/październik 2012

- **25-26 września** - Targi Expo Timber Conventry, Wielka Brytania
- **25-28 września** - Targi Lisderemash, Kijów - Ukraina
- **26-28 września** - Targi Domotex, Moskwa - Rosja
- **27 września** - konferencja naukowo-szkoleniowa „Eko-systemy leśne jako obszary podwyższonego ryzyka nabycia chorób odkleszczowych i odzwierzęcych” - spotkanie w Wydziale Weterynarii SGGW w Warszawie, przy ul. Nowoursynowskiej 159 budynek 23
- **27-30 września** - Targi Renexpo, Augsburg - Niemcy
- **28-30 września** - Imprezy targowe Dremasilesia-Mebel-techexpo i DrewSilesiaExpo, Katowice - Polska
- **30 września** - Nadleśnictwo Konstantynów (okolice rezerwatu Krajowo) wraz z kardiologami zapraszają na akcję nordic walking. W programie spacer po zdrowie z kijkami, informacje o lesie i przyrodzie oraz zdrowiu i dietetyce (tel. 61 8137907)

• PAŹDZIERNIK MIESIĄCEM DOBROCI DLA ZWIERZĄT

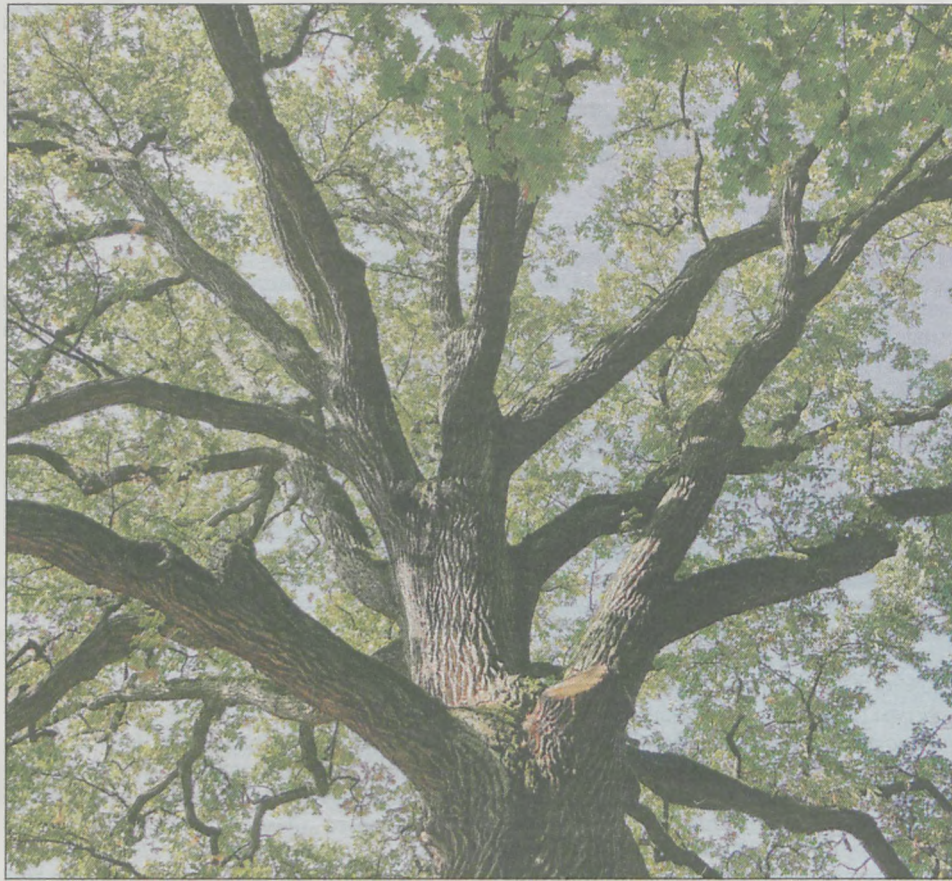
- **pierwsza sobota i niedziela października** - Światowy Dzień Ptaków
- **czwarty poniedziałek października** - Międzynarodowy Dzień Bibliotek Szkolnych
- **2-4 października** - Imprezy targowe Technibois, Quebec - Kanada oraz w tym samym czasie Tekhnodrev, Sankt Petersburg - Rosja
- **2-5 października** - Targi Lignumexpo, Nitra - Słowacja
- **3-5 października** - Targi Carrement BOIS, Reims - Francja
- **4 października** - Światowy Dzień Zwierząt
- **4-6 października** - Targi MTC, Kuala Lumpur - Malesja
- **4-10 października** - Światowy Tydzień Przestrzeni Kosmicznej
- **5 października** - Światowy Dzień Nauczycieli (ONZ)
- **6 października** - bieg przełajowy Nadleśnictwo Hajnówka - Kolejki Leśne na dystansie 12 km, więcej informacji pod tel. (85) 682 27 76
- **9 października** - Światowy Dzień Poczty (ONZ)
- **9-15 października** - Tydzień Pisania Listów
- **13-17 października** - Targi Wood Processing Machinery, Instanbul - Turcja
- **14 października** - Dzień Nauczyciela. Święto Edukacji Narodowej, Światowy Dzień Normalizacji, Międzynarodowy Dzień Zmniejszania Skutków Klęsk Żywiolowych
- **16 października** - Światowy Dzień Żywności
- **16-18 października** - PTL i RDLP w Poznaniu, Pile i Szczecinie zapraszają na III konferencję Puszcza Notecka 2012 „Człowiek - Las - Drewno”, OLANDIA Prusim 5, 64-420 Kwilcz tel. 608/467-367
- **17-19 października** - Targi FurniPRO ASIA, Singapur - Singapur
- **18-21 października** - Targi Kair Wood Show, Kair - Egipt
- **18 października** - Dzień Poczty Polskiej
- **19 października** - Dzień Ratownika
- **21-25 października** - Targi Prowood, Gent - Belgia
- **22-26 października** - Targi Lesdrevmash, Moskwa - Rosja
- **25-27 października** - Targi Fenafor, Lima - Peru

Opr. WoJak

PUSZCZE POLSKI

Kadyńskie Lasy

Lasy Kadyńskie to lasy porastające środkową część Wysoczyzny Elbląskiej zwanej Garbem Elbląskim. Jest to obszar morenowy osiagający w kulminacyjnym punkcie 197 m.n.p.m., znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie okalających go wód Zalewu Wiślanego i Jeziora Drużno. Krajobraz jest bardzo malowniczy i bajkowy, dostarczający turystom niepowtarzalnych przeżyć. Jego cechą charakterystyczną są wąskie i głębokie erozyjne doliny rzeczne. Lasy Kadyńskie znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Elbląg, na terenie którego niedawno utworzono Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Elbląsko-Żuławskie”.

» Czy wiesz, że:

- majolika to wyjątkowa ceramika pokryta nieprzezroczystą polewą ołowiowo-cynową o bogatej kolorystyce. Wyrabiano z niej bogato zdobione naczynia. Jej produkcja rozwinęła się pod wpływem ceramiki mauretańskiej-hiszpańskiej. Wówczas była ona importowana do Włoch przez Majorę, skąd jej nazwa.
- jelen sika pochodzi z Azji Wschodniej i został sprowadzony na nasze tereny dopiero 100 lat temu. Zwany też jeleniem plamistym, pokrojem ciała zbliżony jest do jelenia szlachetnego, natomiast wielkością do daniela; mocnej budowy ciała. Jest zwierzęcą unikatową w skali europejskiej i występuje tylko w dwóch miejscach w Polsce (od 1895 r.) w okolicach Elbląga i Pszczyny.

» Warto zobaczyć:

- zespół pałacowo-parkowy w Kadynach, Kadyńską Izbę Ceramiki - kolekcję ceramiki kadyńskiej w Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Elblągu, średniowieczny układ miejski i kamienice w Tolkmicku, kościoły w Milejewie, Próchniku i Pomorskiej Wsi oraz Wały Tolkmity - pozostałości najlepiej zachowanego grodziska staropruskiego zlokalizowanego w odległości niecałych 3 kilometrów na południe od Tolkmicka.

Historia

Lasy, o których piszemy to tereny leżące w bezpośrednim sąsiedztwie wsi Kadyny. Nazwa wsi wzięła się od imienia pruskiej księżniczki. Pierwsze wzmianki o miejscowości istnieją już w XIII w. Ziemię tę posiadał Zakon Krzyżacki, następnie rodzina Barzyńskich, z której w historii zapisał się Jan Barzyński, jeden z przywódców Związku Pruskiego, zagorzały wróg Zakonu Krzyżackiego. Na koniec XIX w. majątek zakupił cesarz Wilhelm II. Wtedy powstał tu zakład ceramiczny specjalizujący się w produkcji majoliki, cegielnia (produkująca charakterystyczną kadyńską cegłę) oraz stadnina koni. Nieopodal wsi, pod koniec XVII w., na Klasztornej Górze powstał drewniany klasztor, który zasiedlili bernardyni. W XVIII w. przebudowano go na murowany, po czym w wyniku kasacji zakonu w XIX w. popadł w ruinę. Dopiero w 90-tych latach XX wieku odbudowali go franciszkanie.

Przyroda

Roślinność Nadleśnictwa Elbląg jest bardzo zróżnicowana. Unikatowe warunki przyrodnicze Wzniesień Elbląskich tworzą

enklawę umożliwiającą występowanie góskim gatunkom. Rosną tu między innymi czosnek niedźwiedzi, tojad dziobaty, żywiec cebulkowaty, kosmatka gajowa, pióropusznik strusi, lepiężnik biały, zebrowiec górski, a także wiele gatunków chronionych grzybów, mszaków i porostów. Teren Wysoczyzny Elbląskiej charakteryzuje się również bogatą fauną. W Kadyńskich Lasach natknąć się można na niespotykane gdzie indziej w Polsce introdukowane przez cesarza Wilhelma II jelenie sika. Wprawne oko może też wypatrzeć w leśnych ostępach wilki. Występują tu prowadzące skryty tryb życia popielice i orzesznice oraz wiele innych ssaków, gadów i płazów, w tym rzekotka drzewna (żaba wspinająca się po drzewach i krzewach). Dla miłośników ptaków - to swoisty raj, szczególnie ze względu na bliskość dużych zbiorników wodnych. Gniazdzą tu bieliki, orliki krzykliwy, kania ruda oraz wiele innych ptaków drapieżnych, a także rzadko w Polsce występujący bocian czarny. W zaroślach wokół Zalewu Wiślanego miejsce do bytowania znajdują liczne tu ptaki wodne, między innymi: bąk, czapla biała, rybitwy, mewy, bekasy, trzcinniczek i perkozy.

Rezerwat

Kadyńskie Lasy leżą w granicach Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej i obfitują w liczne formy ochrony przyrody. Znajdują się tu pomniki przyrody w tym ok. 700-letni dąb szypułkowy imienia Jana Barzyńskiego, liczący w obwodzie ok. 10 metrów. Bogactwo Kadyńskich Lasów jest także chronione poprzez rezerваты przyrody: „Kadyński Las”, „Dolina Stradanki”, „Buki Wysoczyzny Elbląskiej” oraz „Nowinka”. Każdy turysta znajdzie tu dla siebie coś interesującego - liczne szlaki piesze i rowerowe, miłośnicy koni - wiele stadnin i szlaków konnych, natomiast historii - wiele ciekawych zabytków. Bliskość Zalewu Wiślanego pozwoli amatorom sportów wodnych wypocząć w sposób aktywny, a mniej aktywni mogą zaczerpnąć w upalne dni kąpiele słonecznych na nadzalewowych plażach. Nadleśnictwo Elbląg dysponuje pokojami gościnnymi w miejscowości Kadyny (tel. 668-715-756). Serdecznie zapraszamy!

Jan Piotrowski

Nadleśnictwo Elbląg/ RDLP Gdańsk

Zestawił: WoJak

W telegraficznym skrócie
Z KRAJU
► Nowy naczelnik RDLP Poznań

10 września dyrektor RDLP w Poznaniu powierzył Zbigniewowi Błasiakowi obowiązki naczelnika Wydziału Zasobów. Zbigniew Błasiak pracuje w Lasach Państwowych od 1993 roku. Nowy naczelnik zastąpił Antoniego Metelskiego, który po dwudziestu latach pełnienia tej funkcji, 31 sierpnia przeszedł na emeryturę (RDLP Poznań).

► Nabór na stanowisko w RDLP Poznań

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu ogłasza nabór na stanowisko: specjalista ds. kontroli. Osoby zainteresowane prosimy o składanie w terminie do dnia 15.10.2012 CV wraz

z listem motywacyjnym oraz kopiami dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań (dyplom ukończenia studiów wyższych, świadectwa pracy, certyfikaty szkoleń, kursów itp.) w sekretariacie (pokój nr 11) Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu, ul. Gajowa 10, 60-959 Poznań. Więcej informacji na www.poznan.lasy.gov.pl (RDLP Poznań).

► XXIV Rajd Leśników

Ponad 1,8 tys. leśników wzięło 5-8 września udział w rajdzie dolinami Gwdy i Noteci. Uczestnicy maratonu mieli do wyboru trasy piesze, rowerowe i kajakowe. Wszyscy spotkali się wspólnie w ostatnim dniu w Leśnej Bazie Lotniczej w Krepuku. Organizatorzy tegorocznego rajdu (Piła) ogłosili, że w następnym roku Rajd Leśników odbędzie się na terenie RDLP Wrocław (LP).

► O Wąchocku nie żartem

Dwóch mieszkańców gminy Wąchock zostało zatrzymanych przez policjantów po interwencji leśniczego. Mężczyźni posiadali 3 tys. litrów nielegalnego spirytusu, który schowali w lesie. Chcieli przekupić leśnika. Sprawę obecnie badają organy śledcze (LP).

► Kłusownictwo na terenie Nadleśnictwa Pniewy

We wrześniu pracownicy Nadleśnictwa Pniewy wraz z myśliwymi Koła Łowieckiego nr 4 „Słonka” odkryli groźną pułapkę (grodzenie podłączone do agregatu prądotwórczego 230V). W sąsiedztwie znaleziono ukryte dwa dziki (w całości) o wadze około 50 i 70 kg, ponadto skóry i tby 3 dzików o wagach około 30 kg, 40 kg i 50 kg. Podejrzany mieszkaniec Pniew w obecności policjantów przyznał się. Postawiono mu zarzuty kłusownictwa i narażenia ludzi na nie-

bezpieczeństwo. Sprawę prowadzi komisariat policji w Lwówku (N-ctwo Pniewy).

► Nowi dyrektorzy regionalni

Dyrekcja LP w Warszawie od dnia 5 września 2012 r. kieruje Konrad Grzybowski, dotychczasowy naczelnik wydziału kontroli i rewizji. Z kolei w RDOS w Krakowie z dniem 31 sierpnia 2012 r. ze stanowiska Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie został odwołany Jerzy Wertz. Na to stanowisko z dniem 1 września 2012 r. został powołany Rafał Rostecki (LP).

► Nowy dyrektor CKPŚ

4 września br. dyrektor generalny LP powołał Piotra Adamskiego (z wykształcenia ekonomistę) na stanowisko dyrektora Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych (LP). CKPŚ jest jednostką organi-

zacyjną LP, która rozpoczęła działalność 1 listopada 2006 r. Zajmuje się koordynacją przedsięwzięć LP finansowanych ze środków Unii Europejskiej (LP).

► Polesie Zachodnie

Transgraniczny Rezerwat Biosfery „Polesie Zachodnie” otrzymał 5 września od UNESCO oficjalny certyfikat. Rezerwat ten powstał z trzech graniczących ze sobą rezerwatów Polski, Białorusi i Ukrainy. Jest to drugi w Europie, a trzeci na świecie obiekt tego typu. Charakterystyczną cechą środowiska geograficznego Polesia Zachodniego są torfowiska i bezodpływowe naturalne jeziora. Od 1998 roku w Poleskim Parku Narodowym, który stanowi część rezerwatu, prowadzona jest czynna ochrona łożyska błotnego. Zlokalizowano 510 złóż jai, z których, po hodowli w ośrodku, do środowiska wypuszczono dotąd ponad 2,5 tys. małych żółtików (LP).

Biskup - leśnik w Kaliszu

W czasie ingresu biskupa Edwarda Janiaka, który odbył się w środę 12 września w katedrze św. Mikołaja w Kaliszu, bardzo licznie reprezentowani byli leśnicy i absolwenci technikum leśnego.

Biskup Janiak zanim został kapłanem najpierw ukończył Technikum Leśne w Sobieszowie i rozpoczął studia na Wydziale Leśnym Akademii Rolniczej w Poznaniu. Ostatecznie wybrał drogę powołania kapłańskiego. Nie zerwał jednak kontaktów ze środowiskiem. Nowy ordynariusz diecezji kaliskiej ma 60 lat i przez ostatnie szesnaście lat był biskupem pomocniczym archidiecezji wrocławskiej, a jednocześnie krajowym duszpasterzem leśników. Pod koniec lipca decyzją papieża Benedykta XVI został mianowany nowym or-

dynariuszem diecezji kaliskiej - drugim w 20-letniej historii młodego Kościoła kaliskiego. Poprzedni duszpasterz biskup Stanisław Napierała w grudniu 2011 roku osiągnął wiek emerytalny 75 lat i złożył rezygnację, która została przyjęta przez Ojca Świętego.

W trakcie uroczystości związanych z wprowadzeniem hierarchy na urząd podkreślano ważną rolę, jaką odegrał biskup Edward Janiak w czasie, gdy pojawiały się pomysły, aby lasy państwowe sprywatyzować.

(ls)

Na uroczystości obecny był m.in. Piotr Grygier - dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu, który wręczył duchownemu obraz z leśnym pejzażem

Duszpasterstwo Leśników zostało utworzone w 1996 roku. Z prośbą o otoczenie opieką duchową pracowników wysłała dyrekcja generalna Lasów Państwowych. Decyzją Konferencji Episkopatu Polski krajowym duszpasterzem leśników został mianowany biskup Edward Janiak, który z kolei wystąpił o mianowanie diecezjalnych duszpasterzy dla 17 dystryktów regionalnych LP. Zaprosił również leśników z całej Polski na wspólne spotkanie. Pierwsza pielgrzymka modliła się we wrocławskiej katedrze, a kolejne już na Jasnej Górze. W tym roku odbyła się ona w sobotę 22 września po raz szesnasty. Staraniem duszpasterstwa ukazał się „Modlitewnik leśnika”, który zawiera m.in. informacje o św. Franciszku z Asyżu - patronie leśników i ekologów, a także kodeks zasad etycznych dla ludzi związanych z lasem. Z inicjatywy leśników zrodził się pomysł posadzenia w Polsce dębów Jana Pawła II. Drzewka zostały wyhodowane z żółodzi najstarszego polskiego dębu „Chrobrego”, które 28 kwietnia 2004 r. w trakcie prywatnej audyencji udzielonej 320-osobowej grupie polskich leśników poświęcił Papież Jan Paweł II. Jeden z dębów został zasadzony także obok budynku Nadleśnictwa Jarocin.

Motto: „Panienki za wysmukłym gonią borowikiem, którego pieśń nazywa grzybów pułkownikiem” - fragment znanego opisu grzybobrania w „Panu Tadeuszu” Adama Mickiewicza.

Zapraszamy wszystkich na grzyby

Czas wakacji na dobre już za nami. Ale to nie koniec możliwości, jakie przed nami stoją. Pomimo że grzyby można zbierać przez cały rok, to jednak we wrześniu rozpoczyna się prawdziwy szal grzybobrania. Grzybobranie to tradycja, która wyróżnia Polaków, łączy wszystkie pokolenia, przypomina o naszym związku z naturą i wreszcie zapewnia zdrową rozrywkę, przyjemność dla podniebienia i niezbędną przystawkę na stół wigilijny. Dlatego zapraszamy miłośników grzybów z całymi rodzinami do naszych wspólnych i zawsze otwartych lasów. W Polsce większość lasów jest państwowa, dlatego wszyscy mamy do nich swobodny dostęp i możemy korzystać z darów runa leśnego. W Niemczech lub w Wielkiej Brytanii pojedyncza osoba może zebrać tylko określoną ilość grzybów (ok. 1,5-2 kg). W Belgii i Holandii zbieranie grzybów jest w większości regionów zakazane. Często także określone są limity czasowe zbiorów, jak w Austrii lub trzeba po prostu za to słono zapłacić (we Francji).

Na wszystkich cierpliwych zbieraczy czeka corocznie ponad 20 milionów kilogramów jadalnych grzybów. W naszych lasach występuje ponad tysiąc gatunków grzybów jadalnych - choć najczęściej jednak zbieramy kilkanaście najpopularniejszych. Kiedy już wybierzemy się do lasu na grzyby, musimy

Podleśniczy A. Antowski ze swoimi kolosami

Ciekawy przykład jednego z okazów na terenie Nadleśnictwa Jarocin

pamiętać, że niektóre z nich są chronione prawem i zakazem zbioru. Zbierajmy tylko gatunki, które znamy, w razie wątpliwości lepiej zostawić taki okaz lub jak już zbierzemy - to wybrać się do specjalisty w najbliższym sanepidzie w celu identyfikacji. Często brawura, lekceważenie siły natury może okazać się dla nas zgubne, nie zapominamy o śmiertelnych toksynach niektórych gatunków. Czasami musimy się respektować zakaz wstępu na teren leśny. Jest to jednak sporadyczne i jedynie podyktowane okresowymi warunkami (obszary zagrożone pożarami lub tereny porządkowane po wichurach). Pamiętajmy również o zapisach - art. 26. pkt 2. ustawy o lasach, gdzie stałym zakazem wstępu objęte są lasy stanowiące: uprawy leśne do 4 m wysokości, powierzchnie doświadczalne i drzewostany nasienne (naturalne reproduktory nasion), ostoje zwierząt, źródła rzek i potoków oraz obszary zagrożone erozją. Stosując się do tych kilku wytycznych, na pewno unikniemy spotkania ze strażą leśną, a co za tym idzie pouczeniami i mandatami.

Wszystko na wyciągnięcie ręki - tak więc nie zwlekaj i do zobaczenia na leśnych duktach i ostępach. Być może w tym roku właśnie Ty pokażesz swojemu sąsiadowi życiowy rekord zbiorów. Zapraszamy!

Zestawił: WoJak

► LAS W LICZBACH

Lasy prywatne w pigułce

Powierzchnia lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa w powiecie jarocińskim to **920 ha**, z tego: **840 ha** jest własnością osób fizycznych, **80 ha** to własność Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, miast, gmin i parafii.

Lasy prywatne stanowią **8 %** ogólnej powierzchni lasów na terenie powiatu, a w odniesieniu do poszczególnych gmin, ich powierzchnia przedstawia się następująco:

► Żerków	340 ha
► Jaraczewo	262 ha
► Kotlin	129 ha
► Jarocin	109 ha

Pracownicy nadleśnictwa służą właścicielom tych lasów fachowym doradztwem w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie ze sztuką leśną. Leśniczowie także wydają dokument poświadczający legalność pochodzenia drewna i dokonują jego oznakowania. Należy nadmienić, że właściciele lasów prywatnych są dość zdyscyplinowani i przypadki tzw. rabunkowej wycinki zdarzają się sporadycznie. Zdarza się, że ostatnimi czasy zarówno służby nadleśnictwa jak i powiatu borykają się z problemem nielegalnej wycinki lasów w celu wydobywania kopalin, przede wszystkim żwiru. Proceder taki ma charakter jednostkowy. Kary za wycinkę lasu i nielegalne wydobywanie kruszywa są wysokie. Opracował: J. Bartzak

W telegraficznym skrócie

► Nagroda za ujęcie sprawy podpalenia

Policja i starosta powiatu Belchatów wyznaczyli nagrodę za wskazanie sprawcy podpalenia 20 sierpnia pomnika przyrody - Dębu Cygańskiego (miejsce dawnych ślubów cygańskich). Drzewo rosnące koło miejscowości Kluki Grobla miało wysokość 22 m, obwód pnia 5,02 m i pierśnicę 1,60 m. Miejscowe legendy głoszą, że pod dębem miała odpoczywać królowa Jadwiga (Belchatów).

► Medal „Pro Bono Silvae” dla OKL

Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie jest pierwszą w historii instytucją, której przyznano medal „Pro Bono Silvae” - „Dla Dobrej Lasów”. Medal ten przyznała Kapituła Polskiego Towarzystwa Leśnego za wybitny wkład w rozwój leśnictwa i polskich

lasów. Wyróżnienie odebrał w Spale dyrektor OKL w Gołuchowie Benedykt Roźmiarek (na 112 Zjeździe Delegatów PTL). Medal „Pro Bono Silvae” został ustanowiony w 2006 roku w Lublinie (OKL).

► Strategia LP do 2030

Wizja przyszłości polskich lasów i leśnictwa do 2030 r. była tematem tegorocznego zjazdu delegatów oddziałów Polskiego Towarzystwa Leśnego, który odbył się pod koniec sierpnia w Spale. Podczas spotkania ponad 330 delegatów i gości debatowało nad strategią PGL LP, stanem organizacji i przyszłością leśnictwa (LP).

► Finał konkursu - „Modernizacja roku”

W kategorii „Obiekty edukacyjne” statuetkę „Modernizacja Roku 2011” przyznano Nadleśnictwu Łopuchówko (RDLP Poznań) za odrestaurowanie

i przebudowę drewnianego tysego Młyna w Biedrusku. To sama inwestycja pozwoliła Nadleśnictwu Łopuchówko zwyciężyć w kategorii „Kultura” w organizowanym po raz pierwszy internetowym głosowaniu na najbardziej popularne modernizacje ubiegłego roku (LP).

ZE ŚWIATA

► Włochy - legitymacje dla grzybiarzy

Wrzecz z bliznami się sezonu grzybobrania we Włoszech wszystkim jego miłośnikom przypomina się o tym, że grzyby mogą zbierać wyłącznie osoby mające legitymację. Dokument taki wydają władze lokalne. Te nie tylko stawiają grzybiarzom różne wymagania, ale nawet wyznaczają dni tygodnia, w których można chodzić na poszukiwania (LP).

► Białoruś - złoty medal dla Polaka

Oczy całej branży leśnej skierowane były w dniach 23-27 sierpnia na Raubichi. W tym czasie na Białorusi odbyły się 30. Mistrzostwa Świata Drwali. Spośród drużyn z 30 krajów świata udział wzięła także sześciuosobowa kadra narodowa Polski. W konkurencji ścinka drzew najlepszy był Adam Wawrzak. Tytuł indywidualny Mistrza Świata Drwali 2012 powędrował do Rosjanina, Aleksandra Sokołowa (LP).

► Holandia - replika Arki Noego

Huibers Johan wybudował replikę Arki Noego. Do jej konstrukcji użył 6 000 m³ drewna sosnowego sprowadzonego ze Szwecji. Budowa trwała pięć lat i kosztowała 4 mln €. Wewnątrz znajduje się restauracja dla 120 osób oraz sala widowiskowa dla

300 widzów. Dziennie Arkę, która jest zamknięta na rzece Merweide koło Rotterdamu zwiedza około 800 osób (DrewnoNews).

► USA - satelity w obronie lasów

Jak informuje agencja Reutersa w ciągu dwóch minut z powierzchni Ziemi w wyniku nielegalnych wycinek znikają lasy o znacznej powierzchni (ok. 60 boisk do piłki nożnej). Z pomocą płucem Ziemi przychodzi coraz częściej monitorowanie satelitarne możliwe na każdym komputerze podłączonym do internetu. O zmianach deforestacji informują obecnie serwisy Mongabay i Terra-i. Być może w najbliższej przyszłości jakoś obrazu i jego częstotliwość ulegnie jeszcze większej poprawie, a wtedy złoczyńcy mają się na baczności! (www.naukawpolsce).

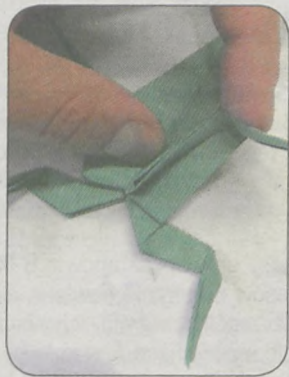
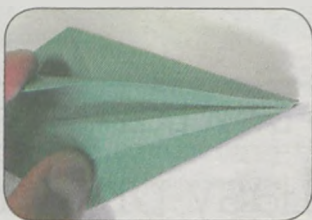
Zestawił: WoJak

LEŚNE ORIGAMI ŻABA

Żabowate (ranidae), tzw. żaby właściwe należą do gromady płazów bezogonowych. Do żabowatych należy 16 rodzajów i ok. 340 gatunków. W Polsce spotkasz np.: żabę jeziorkową, żabę wodną, żabę śmieszkę, żabę moczarową, żabę dalmatyńską oraz żabę trawną. Najbardziej żarłoczna jest śmieszka, której dorosły osobnik potrafi zjeść traszki, młode padalce oraz drobne ssaki. Liczebność żab w ostatnim okresie drastycznie spada. Główny wpływ wywiera na to działalność gospodarcza człowieka, która kurczy naturalne środowisko życia i rozmnażania się płazów. Pamiętajmy, by je chronić. W Polsce ochroną gatunkową objęte są wszystkie krajowe gatunki płazów.

Opracowanie i grafika WoJak

► Zobacz, jak można zrobić żabę z papieru

► więcej szczegółów na www.jarocinska.pl

► EKO-LAS W ŚWIEBODZINIE

Targi dla Kowalskiego

Za mundurem... panowie sznurem

Takimi pilarkami drwale operowali kiedyś

W dniach 6-8 września w Mostkach koło Świebodzina po raz kolejny miały miejsce targi EKO-LAS. W ramach wystawy na otwartej przestrzeni można było obejrzeć ekspozycje prezentujące najnowszy sprzęt oraz technologie wykorzystywane w gospodarce leśnej i drzewnej. Wśród wystawców znaleźli się producenci maszyn i urządzeń z Polski i zagranicy, a największym zainteresowaniem cieszyły się pokazy pracującego w terenie ciężkiego sprzętu do pozyskiwania oraz transportu drewna. Z naszego lokalnego podwórka bardzo dobrze zaprezentował się jarociński OTL, producent specjalistycznych

maszyn przeznaczonych do prac w szkółkarstwie leśnym, ochrony przeciwpożarowej, naprawy i konserwacji dróg oraz ścinki i zrywki drewna.

Zwiedzający mogli zapoznać się z najnowszymi technologiami w dziedzinach sprzętu i odzieży ochrony osobistej, systemów informatycznych i instrumentach pomiarowych stosowanych w leśnictwie czy geodezji. Poza specjalistami z branży leśno-drzewnej, także przeciętny Kowalski mógł znaleźć coś dla siebie. Dużym zainteresowaniem cieszyli się wystawcy pokazujący sposoby wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ekologiczne

A takimi urządzeniami specjalistycznymi ścinają dziś

systemy grzewcze oraz wyroby z drewna i sposoby jego przetwarzania. Wśród młodszych zwiedzających uwagę przyciągały stoiska prezentujące ofertę szkół leśnych, zachęcając tym samym do kształcenia w tym pięknym zawodzie. W ramach targów odbyło się także wiele ciekawych konferencji, sympozjów i spotkań, na których poruszano najważniejsze problemy związane z gospodarką leśną.

Kolejna edycja targów EKO-LAS odbędzie się we wrześniu 2013, ale już teraz zachęcamy do udziału nie tylko ludzi związanych zawodowo z lasem i drzewnictwem.

Opracował: Rafał Biernacki

Goście ze Szwecji

31 sierpnia gościliśmy w Ośrodku Edukacji Leśnej Centrum Zarządzania Łęgami w Czeszewie ponad 80-osobową grupę Szwedów. Byli to przedstawiciele zrzeszenia, które skupia leśników, właścicieli lasów oraz przedsiębiorców leśnych.

Powitał ich zastępca nadleśniczego Janusz Gogółkiewicz, przybliżając gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Jarocin. Potem było zwiedzanie ośrodka. Dużym zainteresowaniem cieszył się film pt. "Czeszewski Las" nakręcony w wersji angielskojęzycznej. Uzupełnieniem wszystkiego była prezentacja uroczyska na makie-

cie oraz instalacja edukacyjna "Rzeka".

Gdy apetyt na zobaczenie pokazanych na makiecie i filmie cudów był już wzbudzony, przeprowadziliśmy Szwedów przez Wartę i poprowadziliśmy w najpiękniejsze zakątki rezerwatu Czeszewski Las. Goście byli usatysfakcjonowani, choć ich ekspresja co do zachwytów, jak na Skandynawów przystało, była wyważona. Kolejne atrakcje czekały na nich w dąbrowach krotoszyńskich. Lasy czeszewskie i dąbrowy krotoszyńskie to wielkopolskie, leśne produkty sztandarowe.

N-ctwo Jarocin

Spacer wśród potężnych kolosów uroczyska Warta

Coraz mniej spraw, coraz mniej kradzieży

Na terenie Nadleśnictwa Jarocin w I półroczu 2012 r. prowadzono 6 dochodzeń o wyrąb i kradzież drewna na ogólną objętość 28 m³. Liczba spraw prowadzonych przez straż leśną sukcesywnie spada, jak to widać na wykresie. Podobnie jest, jeśli chodzi o masę nielegalnie wyrąbanego i skradzionego drewna. Dzieje się tak, począwszy od 2006 r., a przypominamy, że właśnie od tego roku ukazują się „Więści z Lasu”. Mamy nadzieję, że przyczyniliśmy się do poprawienia tych niechlubnych statystyk.

Najczęstszymi wykroczeniami w I półroczu 2012 r. były wjazdy pojazdami mechanicznymi na tereny leśne, tj. czyn z art. 161 Kodeksu Wykroczeń. Straż leśna nakładała za to mandaty karne, jak również stosowano inne środki prawne przewidziane za to przewinienie. Przypominamy, że za wjazd pojazdem mechanicznym do lasu grozi grzywna w wysokości do 500 zł.

Roman Walczak

Szkodnictwo leśne w latach 1999 - 2011

